

European Physical Education Observatory

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EuPEO intelektualni rezultat 4

EuPEO orodje za notranje spremljanje (TIM)

Slovenska različica

Kolofon

Naslov: EuPEO intelektualni rezultat 4, orodje za notranje spremljanje (TIM) – slovenska različica

Avtorji: Marcos Onofre, João Costa, Nuno Ferro, Dora Carolo, Roland Naul, Stefanie Dahl, Rose-Marie Repond, Tamás Csányi, Claude Scheuer, Martin Holzweg

Prevod/interpretacija: Vedrana Sember, Jaka Kramaršič, Gregor Jurak

Koordinator projekta: Marcos Onofre

Število strani: 26 + priloge

let: 2020

Citiraj kot: Onofre, M., Costa, J., Ferro, N., Carolo, D., Naul, R., Dahl, S., Repond, R-M., Csányi, T., Scheuer, C., & Holzweg, M. (2019). EuPEO intelektualni rezultat 4, orodje za notranje spremljanje (TIM) – slovenska različica.

Projekt: Evropski opazovalnik za športno vzgojo (*European Observatory of Physical Education – ang.*)

Financiranje: Evropska komisija

Program: Erasmus+ Šport Strateška partnerstva 2017

Referenčna številka: 590560-EPP-1-2017-1-PT-SPO-SCP

Časovnica: Januar 2018 – December 2020

Projektni list: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplu-project-details/#project/590560-EPP-1-2017-1-PT-SPO-SCP>

Za več informacij o projektu EuPEO sledite naslednjim hiperpovezavam:

Spletna stran: www.eupeo.eu

Facebook: www.facebook.com/European-Physical-Education-Observatory

Twitter: www.twitter.com/EuPEOproject

Avtorji se želijo zahvaliti Evropski komisiji za financiranje projekta EuPEO v okviru programa Erasmus + športno sodelovanje, z referenco projekta: 590560-EPP-1-2017-1-PT-SPO-SCP.

Omejitev odgovornosti: Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni odobravanja vsebine, ki odraža samo stališča avtorjev.

Evropska komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij iz poročila.

Vsebinsko kazalo

Uvod	5
EuPEO pojmovnik	8
Kulturne ustreznice Eupeo pojmovniku	10
1. EuPEO orodje za notranje spremljanje (TIM)	12
Splošne metodološke smernice	12
IMPLEMENTACIJA TIM – EuPEO DRUGA FAZA (JANUAR - MAJ)	18
1.1. EuPEO vprašalnik za šolo (ESQ)	18
1.2. EuPEO vprašalnik za učence (EPQ)	19
1.3. Evropski sistem ocenjevanja učenja – učitelji in učenci (EuLAS)	23
1.3.1.1. Telesna dejavnost	24
1.3.1.2. Z zdravjem povezan telesni fitnes	26
1.3.2.1. Telesna samopodoba – EuLAS – P	31
2. Priloge	32

Kazalo tabel

Tabela 1. Kulturne ustreznice EuPEO pojmovniku	10
Tabela 2. Orodja in deležniki v sklopu EuPEO projekta.	13
Tabela 3. TIM protokol vzorčenja.	14
Tabela 4. Postopek za jezikovno in kulturno prilagoditev TIM državam članicam.	16
Tabela 5. Primer govorečih šifer pripravljenih iz strani šol.	20
Tabela 6. Razlaga šifer iz tabele 5.	21
Tabela 7. Podrobna razdelitev in razlaga govorečih šifer iz tabele 5.	21
<i>Tabela 8. Primer končnih anonimiziranih govorečih šifer.</i>	21
<i>Tabela 9. Skupne evropske stopnje ocenjevanja telesne dejavnosti v EuLAS –T</i>	24
Tabela 10. Test aerobne moči 1: 20-metrski stopnjevalni tek.	27
Tabela 11. Test aerobne moči 2: tek na 600m	28
Tabela 12. Mišična moč: skok v daljino z mesta	29
Tabela 13. Stopnje skoka in glavni vidiki pravilne izvedbe skoka v daljino z mesta.	30

Kazalo slik

Slika 1. Metodologija EuPEO.	6
Slika 2. Potek projekta EuPEO.	13
Slika 3. Primer Excelovega dokumenta EULAS – učitelji.	26

Uvod

Evropsko združenje za športno vzgojo (EUPEA) je ugotovilo, da obstaja znotraj Evrope raznolikost v izvedbi športne vzgoje v šoli (ŠV), šolskega športa (ŠŠ) in drugih oblik telesnih dejavnosti, zato je izpostavilo pomen vzpostavitve sistematičnega spremljanja ŠV in telesne dejavnosti za krepitev zdravja (HEPA). Projekt je financiran preko ERASMUS + sklada (številka: 590560-EPP-1-2017-1-PT-SPO-SCP). Projekt EuPEO vodita Laboratorij za pedagogiko iz Fakultete za kineziologijo na Univerzi v Lizboni (FMHUL) in Portugalsko društvo za športno vzgojo (SPEF), vključuje pa 12 partnerjev in dve opazovalni organizaciji iz devetih evropskih držav: Češke, Francije, Nemčije, Madžarske, Irske, Portugalske, Slovenije, Švice in Nizozemske.

Cilj projekta EuPEO je vzpostaviti sistem spremljanja z razvojem spletne strani EuPEO (www.eupeo.eu), priročnika za zunanje spremljanje na ravni celotne države (MEA) in orodja za pripravo in zagotavljanje notranjega spremljanja kakovosti ŠV in ŠŠ na ravni šole (TIM). Obe orodji (MEA in TIM) skušata skozi skupne ovire, orodja in procese zagotoviti kvaliteten pogled na kakovostno športno vzgojo (KŠV), hkrati pa vključiti čim več pogojev za izvajanje, analizo in odločanje o KŠV.

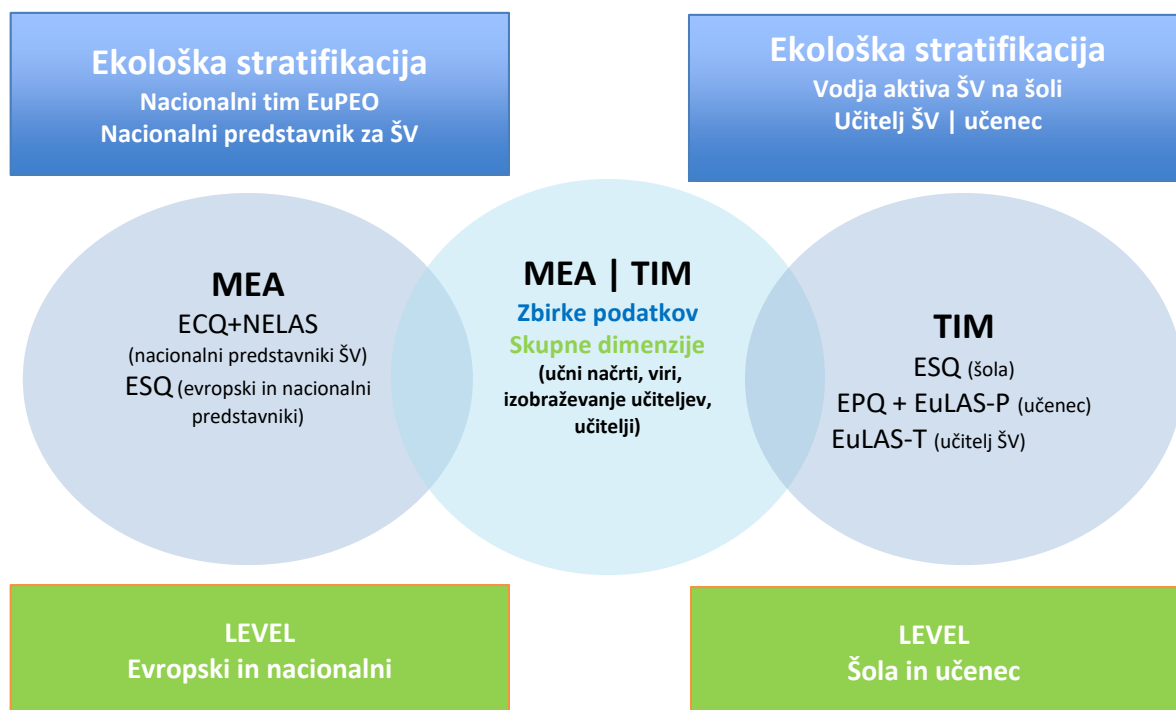
Temeljne dimenzije EUPEO projekta so bile določene in se sklicujejo na UNESCO-ve okvirje za kakovostno športno vzgojo. UNESCO-v document je EuPEO ekipa še dodatno izpopolnila, razširila in razdelila na smiselne poddimenzije, kategorije in kazalnike. Temeljne dimenzije ovirja EuPEO so:

- Fleksibilnost kurikuluma,
- Izobraževanje učiteljev,
- učiteljeva obremenitev ,
- objekti, oprema in viri,
- partnerstvo v lokalnem okolju,
- nacionalna politika športne vzgoje.

Bistveni cilji evropskega opazovalnika za šolsko športno vzgojo so:

- Ustvariti in podpirati pogoje za razvoj nacionalnega observatorija za šolsko športno vzgojo s sodelovanjem vseh zainteresiranih strani, vključujoč referenčni okvir temeljnih vrednost športne vzgoje ter skupnih orodij povsod po Evropi;
- nuditi podporo nacionalnim opazovalnikom za šolsko športno vzgojo pri zbiranju in analizi podatkov z namenom informiranja o stanju in napredku športne vzgoje za otroke in mladino;
- ustvariti pogoje za samokontrolo za šole, učitelje in učence;
- načrtovati razvoj KŠV, hkrati pa ustvariti mrežo strokovnjakov, ki bi si izmenjevala dobre prakse, izzive in rešitve za nadaljnji razvoj KŠV;
- vsake tri leta pripraviti primerjalno analizo po celotni Evropi, ki bo omogočila, da vsaka država preveri svoj razvoj glede na podobne evropske regije in države;
- deliti prakse, izzive in rešitve za KŠV predvsem za otroke in mladostnike, pa tudi za šolsko upravo in osebje.

Sistem EuPEO vključuje dve temeljni orodji, eno za zunanjo, sistemsko vrednotenje (MEA) in drugo za notranjo samoevalvacijo šole (TIM). Artikulacija teh orodij v sistemu EuPEO je predstavljena na sliki 1.

Slika 1. metodologija EuPEO.

Pred vami je dokument imenovan **EuPEO orodje za notranje spremljanje (TIM) – EuPEO intelektualni rezultat 4**. TIM je orodje, ki ga lahko uporabi vsaka sodelujoča šola (z ustreznim vodjem aktiva in učenci ŠV) s tesnim sodelovanjem EuPEO koordinatorjev in nacionalnimi predstavniki EuPEO projekta v Sloveniji. Zbiranje podatkov na mikro (Slovenija) in makro (Evropa) ravni poteka s pomočjo **EuPEO orodja za notranje spremljanje (TIM)**, ki vsebuje naslednja orodja: **EuPEO vprašalnik za šolo (ESQ)**, **EuPEO vprašalnik za učence (EPQ)** in **EuPEO Nacionalno preverjanje znanja – učitelj (EuLAS-T)**. S primerjavo šolskih podatkov, ki so povezani z nacionalnimi in evropskimi podatki, TIM ponuja priložnost za analizo kazalnikov KŠV s primerjalnimi in opisnimi spremenljivkami. V ta namen so bila orodja (MEA in TIM) razvita, preizkušena in obsežno ovrednotena v dveh pilotnih ponovitvah v državah članicah projekta.

EuPEO dodana vrednost h kakovostni športni vzgoji - TIM

Z vključevanjem v postopek spremljanja lahko šole neposredno olajšujejo izdelavo portreta ŠV v svojem lokalnem okolju in državi. Sistem vključuje bogate podatke za vse, ki smiselno podpirajo odločanje na vseh ravneh šolskega sistema, zlasti tiste, ki je v korist učitelju in učencu. Sodelovanje v procesu Eupeo je podprto s strani evropskega združenja za šolsko ŠV – EUPEA, ki sodelujočim v EuPEO tudi podeli certifikat in potrdilo o sodelovanju, ki ga lahko učitelji uporabijo za napredovanje. Podeljevanje certifikatov učiteljem prispeva k priznavanju predmeta ŠV na lokalni, državni in svetovni ravni.

Pričujoči dokument je strukturiran na naslednji način:

- ***EuPEO slovarček***, ki podrobno opisuje glavne izraze uporabljene v dokumentih Eupeo (vsi izrazi so kulturno prilagojeni državam članicam);
- ***Splošne metodološke norme***, ki podrobno opisujejo kritične vidike za izvajanje EuPEO orodij;
- ***EuPEO vprašalnik za šole***, v katerem je podrobno opisan postopek in pristop k zbiranju podatkov v šolah, v katerih se spremlja ŠV;
- ***EuPEO vprašalnik za učence***, v katerem je podrobno opisan postopek in pristop k zbiranju podatkov u učencih in njihov podroben pogled na ŠV v izbrani šoli, kar omogoča sistematičen pregled vseh učencev ŠV;
- ***EuPEO sistem ocenjevanja (za učitelje in učence)***, v katerem je podrobno opisan postopek za zbiranje učnih dosežkov na področju ŠV in tako omogoča sistematičen pregled učnih dosežkov vseh učencev v EU;
- ***Priloge*** z ustreznimi orodji za podporo organizaciji in upravljanju z orodjem TIM.

EuPEO pojmovnik

EuPEO pojmovnik predstavlja opredelitve, ki so bile sprejete v okviru projekta EuPEO in v okviru katerih je bil okvir vzpostavljen in operacionaliziran. Namen slovarčka je bil uskladiti komunikacijo med različnimi državami in ne namerava nadomestiti kulturnih izrazov, ki so pomembni in specifični za vsako državo. V tem duhu je na koncu tega poglavja tabela s kulturnimi ustreznici, ki so jih razvili posamezni nacionalni partnerji, da bi zagotovili, da je vsaka država seznanjena z ujemanjem teh širših opredelitev s svojo nacionalno terminologijo.

Telesna dejavnost je kakršnokoli telesno gibanje, doseženo z mišičnim delovanjem, ki poveča energijsko porabo. Količina zahtevane energije za izvedbo določene dejavnosti se meri v kilodžulih (kJ) ali kilokalorijah (kcal) in je odvisna od količine mišične mase, vključene v dejavnost, ter intenzivnosti, trajanja in frekvence mišičnega krčenja. Telesno dejavnost lahko delimo na več različnih načinov, pri čemer je ključno, da se kategorije med seboj izključujejo in torej njihov seštevek izraža skupno količino energijske porabe zaradi telesne dejavnosti. Posameznika ali skupino lahko z vidika telesne dejavnosti opišemo z absolutno energijsko porabo v posamezni kategoriji, z relativnim deležem posamezne kategorije glede na celotno energijsko porabo ali z obema. Ker je vsaka kategorija odvisna od svojevrstnih vplivov in ima specifične učinke na zdravje, ima tovrstna opredelitev epidemiološko vrednost in uporabnost na področju javnega zdravja za potrebe promocije in intervencijskih strategij

Kakovostna športna vzgoja - je načrtovana in progresivna učna izkušnja, ki je del učnega načrta v zgodnjih letih – razredna in predmetna stopnja osnovne šole. Kakovostna ŠV deluje kot temelj za vseživljenjsko ukvarjanje s telesno dejavnostjo in športom. Učne izkušnje, ki jih otrokom in mladim ponujamo pri pouku ŠV, bi morale biti razvojno primerne in bi morale spodbujati pri pridobivanju psihomotoričnih veščin, telesne dejavnosti, ki krepi zdravje, kognitivnega razumevanja ter socialnih in čustvenih veščin, ki jih otroci in mladostniki potrebujejo za telesno dejavno življenje. Kakovostna ŠV obsega pet temeljnih stebrov: a) prilagodljivost učnega načrta; b) izobrazba učiteljev in poklicni pogoji; c) partnerstva v lokalnem okolju; d) objekti, oprema in viri; in e) pedagogika. (Vir: prilagojeno po Unesco, Kakovostna športna vzgoja - smernice za oblikovalce politik, 2015, str. 9).

Šolski šport – športne interesne dejavnosti in šolska športna tekmovanja. Izvenšolski športni programi v ŠV prikazujejo zapleteno okolje v Evropi in v nekaterih članicah projekta EuPEO. Verjetno noben drug izraz s področja ŠV ni imel tako dvosmerne ocene in raznolikega razumevanja samega izraza (Naul & Scheuer, 2020, pp 534-536). V Evropi poznamo vsaj tri različne opredelitve šolskega športa:

(1) šolski šport, ki je omejen na obštudijsko poučevanje in usposabljanje skozi različne vrste športa in telesnih dejavnosti zunaj predmeta ŠV; razumevanje šolskega športa pod točko (1) je zajeto v projektu EuPEO.

(2) šolski šport kot ponudba zunanjih šolskih partnerjev, predvsem športnih klubov ali društev kot uradnega dela šolskega življenja, bodisi organiziranega v šolskih ustanovah bodisi v športnih objektih lokalne skupnosti.

(3) šolski šport kot učna komponenta in del nacionalnega / regionalnega učnega načrta športne vzgoje ali celo kot glavni predmet poučevanja športne vzgoje (šolski šport). V tem primeru in v državah, kot so Nemčija, Anglija, Irska in druge, imajo izraz in predmeti šolskega športa dvojni položaj: kot redni del učnega načrta in kot izvenšolski tečaj telesnih dejavnosti v šoli ali v sodelovanju z zainteresiranimi stranmi v skupnosti športnih mrež zunaj šole.

Ostale oblike telesne dejavnosti – vsakršna oblika telesne dejavnosti, ki ne ustreza pogoju za vključitev v ŠV ali ŠŠ (vključujoč telesno dejavnim učenjem, športom, počitnicami, kurikularnemu športu).

Telesno dejavno učenje - je rezultat uporabe pouka telesne dejavnosti, pri katerem se teme v učnih načrtih izvajajo skozi gibanje, "s ciljem povečati telesno aktivnost otrok ob hkratnem ohranjanju akademskega časa". (vir: prilagojeno po Norris E, Shelton N, Dunsmuir S, Duke-Williams O, & Stamatakis E (2015). Physically active lessons as physical activity and educational interventions: a systematic review of methods and results. Preventive Medicine. Mar(72),116-25; ClassPAL project: <http://classpal.org.uk/what-is-class-pal/>).

Šport je posebna vrsta telesne dejavnosti, ki se nanaša na organizirano, načrtovano vadbo in lahko vključuje določeno obliko tekmovanja. Zanj je značilen agon – rivalstvo, ki posameznika žene biti boljši od drugih (aristos) s pomočjo odličnosti (biti najboljše, kar si lahko; arete), ki jo doseže, ko uporabi vse svoje potenciale (pogum, moč, pamet, prebrisanost ...).

Gibalni odmor – čas namenjen otrokom v šoli, da se vključijo v spontano, samoorganizirano igro izven formalnega učnega načrta.

Ekstrakurikularne športne dejavnosti – športne dejavnosti v šoli, ki niso predpisane z učnim načrtom, z izjemo dejavnosti šolskega športa, npr. gibalni odmor, telesno dejaven prihod v šolo ipd.

Nacionalna politika za športno vzgojo – je predstavljena kot samostojen dokument ali pa je vključena v druge izobraževalne politike, posebej tiste s strategijami za kvalitetno ŠV. Nacionalne politike za ŠV naj bi vključevale vse ali pa le nekatere spodaj naštet elemente (UNESCO, 2015):

- nacionalne strategije za telesno vzgojo bi morale biti prisotne tako v razredni in predmetni stopnji osnovne šole in bi morale obravnavati pomembne vrzeli med zakoni in dejanskim izvajanjem, z namenom zagotovitve dosledne uporabe zakonodaje o izvajanju ŠV;
- nacionalne strategije za ŠV bi morale priporočiti razporeditev časa v kurikulumu; odgovorni za zagotavljanje kvalitetne ŠV pa morajo biti odgovorni za zagotavljanje izvajanja priporočenega časovnega okvirja znotraj učnega načrta športne vzgoje;
- nacionalne strategije bi morale zagotoviti, da se ravnatelji, starši in druge s tem povezane zainteresirane strani zavedajo prednosti ŠV, zahteve kurikuluma pa bi morale zahtevati dovolj časa za dosego ciljev učnega načrta;
- nacionalne strategije in proračun bi morali spodbujati usklajevanje šol in skupnosti ter obravnavati trenutne težave s komunikacijo med različnimi zainteresiranimi stranmi;
- preveriti je treba ustreznost in kakovost učnega načrta ŠV, zlasti kadar obstaja trajna nagnjenost k športnim tekmovanjem in dejavnostim, povezanim z uspešnostjo učencev (učni načrt bi moral biti razvit v posvetovanju z učenci in v skladu z načinom življenja zunaj šole);
- razviti je potrebno sisteme in mehanizme za spremljanje in zagotavljanje kakovosti za spodbujanje dobrih praks in odgovornosti pri oblikovanju in izvajanju politike kakovostne ŠV.

Kulturne ustreznice Eupeo pojmovniku

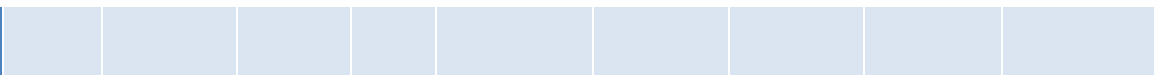
V tabeli 1 so predstavljeni običajni izrazi in pojmi posamezne države, uskajene z EuPEO pojmovnikom.

Tabela 1. Kulturne ustreznice EuPEO pojmovniku

EuPEO slovar	Cultural Equivalents								
	češko	francosko	nemško	irsko	portugalsko	slovensko	švicarsko-nemško	švicarsko-francosko	nizozemsko
Telesna dejavnost									
Kakovostna ŠV									
Šolski šport									
Ostale oblike telesne dejavnosti									
Telesno dejavno učenje									
Šport									
Gibalni odmor									
Ekstrakurikularne dejavnosti									

Nacionalna
politika za ŠV

1. EuPEO orodje za notranje spremljanje (TIM)

Splošne metodološke smernice

Operativna struktura EuPEO je oblikovana kot integriran sklop nacionalnih opazovalnih skupin za ŠV (v nadaljevanju "nacionalne ekipe") in njihovih ustreznih koordinatorjev, ki se nanašajo predvsem na sodelavce EUPEA, katere zastopajo:

- društva športnih pedagogov;
- predstavniki športnih pedagogov.

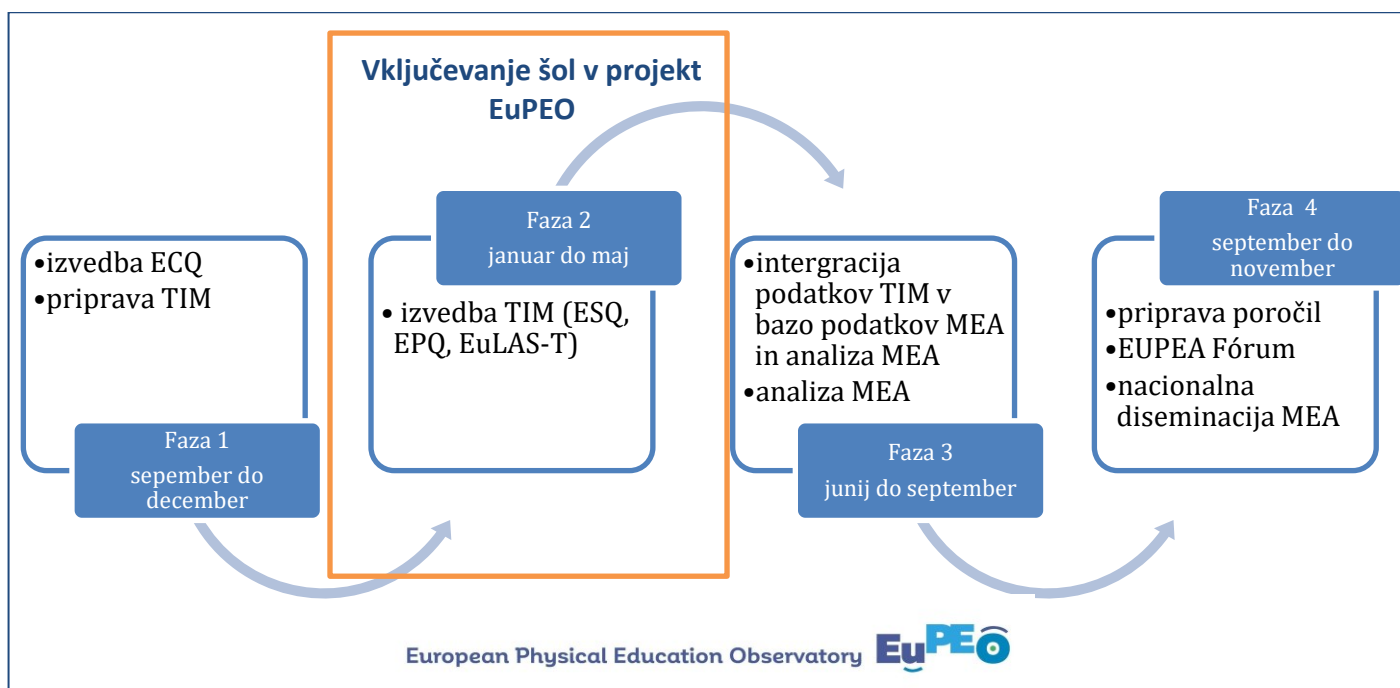
Priročnik za zunanje spremljanje na ravni celotne države (MEA) predstavlja prvi korak EuPEO projekta katerega centralno usklajuje Evropsko združenje za športno vzgojo (EUPEA). EUPEA nadzira in na nacionalni ravni izvaja izvajanje EuPEO.

Priročnik za zunanje spremljanje na ravni države – MEA vključuje dva temeljna metodološka postopka:

- EuPEO vprašalnik za državo (vključujoč NELAS - Nacionalno preverjanje znanja);
- **Izvajanje in integracija EuPEO podatkovnih zbirk podatkov EuPEO orodju za notranje spremljanje (TIM) za učence, učitelje in šole na ravni države.**

Kot izhodišče projekta EuPEO bo MEA sprožil postopek spremljanja na vsaka tri leta. MEA in triletni časovni okvir je na splošno usklajen z enim mandatom odbora EUPEA. Časovni okvir od leta 2022 do 2023 je sledeč (slika 2):

- Faza 1. september do december - izvedba ECQ in priprava TIM;
- Faza 2. januar do maj - izvedba TIM;
- 3. faza od junija do septembra - integracija podatkov TIM v bazo podatkov MEA in analiza MEA;
- Faza 4. september do november - priprava in razširjanje poročil EuPEO.

Slika 2. Potek projekta EuPEO.

Ta postopek je mogoče doseči le z učinkovitim partnerstvom s šolami, kar ima za posledico bistvene rezultate šole:

Zbirke podatkov:

- Šolska baza podatkov TIM = primerjalna baza podatkov po razredih;
- nacionalni MEA = primerjalna zbirka podatkov po evropskih regijah in državah;
- evropska MEA = primerjalna zbirka podatkov držav in regij, vključenih v projekt EuPEO.

Poročila:

- TIM = poročilo učencev, poročilo razreda, poročilo šole;
- državna MEA = primerjalno poročilo šol in regij, nacionalno poročilo;
- evropsko MEA = primerjalno poročilo držav in regij, splošno evropsko poročilo.

Za ta postopek različne zainteresirane strani izpolnjujejo različna orodja, prikazana v Tabeli 1:

Tabela 2. Orodja in deležniki v sklopu EuPEO projekta.

EuPEO orodje	Odgovorni za izvedbo
ESQ	Vodja aktiva ŠV (pomaga šolski odbor in ali upravni organi)
EPQ	učenec

EuLAS-T	učitelj
---------	---------

Kot del procesa znotraj TIM šole in njihovi učitelji uporabljajo naslednje kontaktne in podporne strukture:

- Protokol za vzorčenje znotraj orodja za notranje spremljanje (tabela 2);
- smernice za izvajanje TIM, ki so kulturno in jezikovno prilagojene državi članici (tabela 3);
- stalna strokovna spopolnjevanja v sklopu EuPEO projekta (tabela 2);
- integrirani sistem podpore, ki vključuje:
 - o navodila za izvajanje TIM (digitalna in tiskana verzija);
 - o delavnice za izpolnjevanje vprašalnikov;
 - o spletni forum za podporo z vsemi sodelujočimi šolami in učitelji.

Tabela 3. TIM protokol vzorčenja.

TIM protokol vzorčenja (od nacionalnega tima do sodelujoče šole; do sredine 1. EuPEO faze)		
Korak	Cilj	Ukrep
1	Zagotoviti vse pripravljalne ukrepe za učinkovito izvajanje protokola EuPEO.	<p>a) Začetek ozaveščanja projekta EuPEO in spodbujanje ozaveščanje projekta EuPEO.</p> <p>b) Zagotoviti in preveriti vse etične postopke v skladu z nacionalno zakonodajo in zahtevami zlasti za javne šole, kjer je sistem urejen centralno. Šole članice naj si zagotovijo ustrezno podporo in stike za izvajanje projekta EuPEO.</p> <p>c) Strukturiranje procesa sodelovanja v projektu EuPEO (kot formalno stalno strokovno spopolnjevanje učiteljev ŠV), vključujoč osnovne dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripravljalna delavnica; - nadaljnje delavnice za povratne informacije in stalno podporo med zbiranjem podatkov (v dveh časovnih točkah, šole morajo izbrati vsaj eno nadaljevalno delavnico) - zbiranje podatkov za šolo s področja ŠV; - analiza podatkov in poročila s področja odločanja z namenom izboljšanja ŠV; - kritični razmislek za vrednotenje procesa EuPEO; - zaključna delavnica (diseminacija). <p>d) zbiranje nujno potrebnih kontaktov (ravnateljji, namestniki ravnateljev, vodje aktivov ŠV) .</p> <p>e) Tiskanje TIM verzij kjer potrebno.</p>

2	Udeležencem je potrebno omogočiti pripravo na vprašanja/pomisleke/izzive.	Pošiljanje TIM orodja po e-pošti, po potrebi tudi tiskane verzije.
3	<p>Predstavitev ciljev, pričakovanj in potreb EuPEO</p> <p>Predstavitev razpoložljivosti za stalno podporo in napotitev udeležencev k integriranemu sistemu stalne podpore na spletu.</p> <p>Potrditev soglasja za ESQ in določitev ustreznih učiteljev in razredov.</p> <p>Obravnavanje vprašanj, pomislekov, izlivov pri reševanju problemov z namenom povečanja kakovosti in reprezentativnosti podatkov.</p>	<p>Izvedite sestanek in si zapisujte morebitna vprašanja, negotovosti (pripravljalna delavnica).</p> <p>Razpravljajte in predvidite morebitne težave.</p>
4	Dodelitev šifre TIM.	<p>a) Zberite vsa soglasja učiteljev in učencev (do konca 1. faze EuPEO), ki bodo sodelovali pri izpolnjevanju vprašalnikov EPQ in EULAS-t.</p> <p>b) Razrednikom in učencem dodelite kode s pomočjo sistema <i>EuPEO šifranti</i> v prilogah (dodatne informacije poiščite v priročniku TIM).</p>

TIM protokol vzorčenja (od nacionalnega tima do sodelujoče šole; do sredine 1. EuPEO faze)

Korak	Cilj	Ukrep
1	Zagotoviti vse pripravljalne ukrepe za učinkovito izvajanje protokola EuPEO.	<p>a) Začetek ozaveščanja projekta EuPEO in spodbujanje ozaveščanje projekta EuPEO.</p> <p>b) Zagotoviti in preveriti vse etične postopke v skladu z nacionalno zakonodajo in zahtevami zlasti za javne šole, kjer je sistem urejen centralno. Šole članice naj si zagotovijo ustrezno podporo in stike za izvajanje projekta EuPEO.</p> <p>c) Strukturiranje procesa sodelovanja v projektu EuPEO (kot formalno stalno strokovno spopolnjevanje učiteljev ŠV), vključujoč osnovne dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripravljalna delavnica; - nadaljnje delavnice za povratne informacije in stalno podporo med zbiranjem podatkov (v dveh časovnih točkah, šole morajo izbrati vsaj eno nadaljevalno delavnico) - zbiranje podatkov za šolo s področja ŠV; - analiza podatkov in poročila s področja odločanja z namenom izboljšanja ŠV; - kritični razmislek za vrednotenje procesa EuPEO; - zaključna delavnica (diseminacija).

		<p>d) zbiranje nujno potrebnih kontaktov (ravnatelj, namestniki ravnateljev, vodje aktivov ŠV) .</p> <p>e) Tiskanje TIM verzij kjer potrebno.</p>
2	Udeležencem je potrebno omogočiti pripravo na vprašanja/pomislike/izzive.	Pošiljanje TIM orodja po e-pošti, po potrebi tudi tiskane verzije.
3	<p>Predstavitev ciljev, pričakovanj in potreb EuPEO</p> <p>Predstavitev razpoložljivosti za stalno podporo in napotitev udeležencev k integriranemu sistemu stalne podpore na spletu.</p> <p>Potrditev soglasja za ESQ in določitev ustreznih učiteljev in razredov.</p> <p>Obravnavanje vprašanj, pomislekov, iziivov pri reševanju problemov z namenom povečanja kakovosti in reprezentativnosti podatkov.</p>	<p>Izvedite sestanek in si zapisujte morebitna vprašanja, negotovosti (pripravjalna delavnica).</p> <p>Razpravljajte in predvidite morebitne težave.</p>
4	Dodelitev šifre TIM.	<p>a) Zberite vsa soglasja učiteljev in učencev (do konca 1. faze EuPEO), ki bodo sodelovali pri izpolnjevanju vprašalnikov EPQ in EULAS-t.</p> <p>b) Razrednikom in učencem dodelite kode s pomočjo sistema <i>EuPEO šifranti</i> v prilogah (dodatne informacije poiščite v priročniku TIM).</p>

Tabela 4. Postopek za jezikovno in kulturno prilagoditev TIM državam članicam.

Postopek za jezikovno in kulturno prilagoditev TIM državam članicam (od nacionalnega tima do sodelujoče šole; do sredine 1. EuPEO faze)		
Korak	Cilj	Ukrepi
1	Zbiranje podatkov o kulturno-jezikovnih vprašanjih, ki jih je potrebno obravnavati.	<p>Nacionalne ekipe bodo stopile v stik z manjšim številom reprezentativnih članov vseh zainteresiranih strani (npr. 2 vodji aktivov ŠV, 2 učitelja, 4 študentje) z namenom sodelovanja o jezikovno-kulturnih pomislekih in kritični razpravi občutljivosti posameznega orodja (ESQ, EuLAS-T, EPQ).</p> <p>Sodelujejo lahko vsi predstavniki (intervju ali fokusne skupine), zato jih je treba pozvati, naj simulirajo vnos podatkov, da se zagotovi delovanje iz vseh tehničnih vidikov in da se zberejo njihove povratne informacije o izkušnjah.</p> <p>Med vsakim zasedanjem se bo ustrezno orodje pregledalo in o njem razpravljalo z ustreznimi predstavniki projekta.</p>

2	Zbiranje podatkov, predlog vprašanj in rešitev.	<p>Le tisti elementi poročil, katere so prijavi udeleženci.</p> <p>Za vsako vprašanje, ki so ga zastavili udeleženci navedite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kodo vprašanja, - težavo, - rešitev. <p>Premislite in presodite ali je potrebno kakršnokoli vprašanje izboljšati le z vidika kulturne/jezikovne terminologije ali vidika razumevanja, ne da bi pri tem ogrozili veljavnost konstrukta.</p>
3	Adaptacija in objava orodja TIM.	<p>Glavni vodje projekta izvedejo zahtevane posodobitve in jih pošljejo nacionalnim skupinam v končno preverjanje.</p>

IMPLEMENTACIJA TIM – EuPEO DRUGA FAZA (JANUAR - MAJ)

1.1. EuPEO vprašalnik za šolo (ESQ)

EuPEO vprašalnik za šolo (ESQ) (ang. *European School Questionnaire*) je spletni anonimni vprašalnik preveden iz angleščine v slovenščino, na katerega odgovarjajo člani aktivov športne vzgoje slovenskih šol. Vprašalnik se osredotoča na značilnosti šolskega okolja, prožnost kurikulumov, partnerstva v lokalnem okolju, športne objekte, športne pripomočke, vire in opolnomočenje učiteljev.

Dodana vrednost EuPEO h kakovostni športni vzgoji - ESQ

Vprašalnik za šolo (ESQ) omogoča šoli in aktivom športa združevanje pomembnih podatkov za izboljšanje kakovosti športne vzgoje. S pomočjo ESQ bodo šole lažje določile strukturna področja v dobrem ali slabem stanju in se tako lažje odločile za izboljšave na podlagi primerjave na regijski, nacionalni ali evropski ravni. ESQ lahko služi tudi kot predloga za kakovostno izvajanje drugih šolskih predmetov.

1.1.1. Vzorčenje

Vzorčenje in izvedba meritev bo izvedena v vsaki izmed sodelujočih držav s strani nacionalnega partnerja. Skladno z orodjem TIM bodo partnerske šole v državi potrdile razpoložljive pogoje za izpeljavo raziskave – reševanje vprašalnikov ESQ in EPQ po načelu papir – svinčnik ali v elektronski obliki s pripadajočimi kodami za učitelje in učence.

Vprašalnik ESQ bodo reševali vodje aktivov športne vzgoje (ŠV) posameznih šol, vključenih v projekt EuPEO.

Zaradi količine in kompleksnosti zbranih podatkov je zaželeno sodelovanje vodje aktivov ŠV z ostalimi učitelji in vodstvom na šoli, da se zagotovi večja zanesljivost podanih odgovorov.

1.1.2. Zbiranje podatkov

Vodja aktivov ŠV bo s strani nacionalnega partnerja EuPEO prejela tiskano verzijo vprašalnika ali hiperpovezavo do spletnega vprašalnika ESQ.

Pri spletnem reševanju vprašalnika ESQ z dodeljeno kodo lahko učitelji prekinejo reševanje vprašalnika in se kasneje tudi vrnejo k reševanju vprašalnika. Po končanem reševanju ESQ bodo podatki poslani v centralno zbirko podatkov EuPEO.

Tiskani vprašalnik (način papir – svinčnik) morajo reševati vodje aktivov ŠV izbranih šol. Nacionalni predstavnik in sodelujoči pri projektu EuPEO so odgovorni za prenos podatkov v elektronsko verzijo vprašalnika ESQ s pooblastili vodje projekta EuPEO. Po končanem vnosu bodo podatki takoj poslani v centralno zbirko podatkov EuPEO.

1.1.3. Analiza podatkov

V vseh nacionalnih poročilih bodo predstavljeni rezultati opisne statistike, upoštevajoč povprečja na državni in evropski ravni.

Na podlagi poročil za šole, vključujoč rezultate iz orodij EPQ in EuLAS lahko šole celovito spremljajo in povezujejo različne vidike kakovosti ŠV ter prepoznajo pomanjkljivosti pri izvedbi ŠV na njihovi šoli.

1.1.4. Povratna informacija in poročila

Po končanem izpolnjevanju vprašalnikov si lahko šole nemudoma shranijo svoje odgovore na več načinov: a) klik na »natisni« ustvari pdf. različico odgovorov in b) slika zaslona ali slika tiskanega vprašalnika pred oddajo vprašalnika nacionalnemu vodji EuPEO projekta.

Priporočljivo je, da vsaka sodelujoča šola tudi javno objavi poročilo iz projekta EuPEO; še zlasti je priporočljivo poudariti najmočnejša področja pri izvedbi ŠV na njihovi šoli in vključiti širšo okolico v uresničevanje potrebnih sprememb.

Po objavi nacionalnih, evropskih in šolskih poročil lahko šole svoje podatke primerjajo z ostalimi šolami na nacionalni in evropski ravni.

1.2. EuPEO vprašalnik za učence (EPQ)

EuPEO vprašalnik za učence (EPQ) (ang. *European Pupils Questionnaire*) je spletni anonimni vprašalnik, preveden iz angleščine v slovenščino, na katerega odgovarjajo učenci 9. razreda osnovnih šol. EPQ se pretežno osredotoča na prožnost kurikulumu. V vprašalnik EPQ je vključen tudi vprašalnik EuLAS-P, ki je bolj natančno opisan v poglavju [1.3.1.2.](#)

EuPEO dodana vrednost h kakovostni ŠV – EPQ

EPQ omogoča vzajemno povratno informacijo med učenci in učiteljem. EPQ si je potrebno razlagati skupaj z rezultati EuLAS-T, da zagotovimo celosten pregled učenja pri predmetu ŠV (posamezno po oddelkih, šoli, državi...). EPQ in EuLAS-T se osredotočata na najpogostejša področja učnih načrtov po Evropi in ponujata možnost primerjave različnih šol na nacionalni in evropski perspektivi.

1.2.1. Sampling

Vzorčenje in izvedba meritev bo izvedena v vsaki izmed sodelujočih držav s strani nacionalnega partnerja. Skladno z orodjem TIM bodo partnerske šole v državi potrdile razpoložljive pogoje za izpeljavo raziskave – reševanje vprašalnikov ESQ in EPQ po načelu papir – svinčnik ali v elektronski obliki s pripadajočimi kodami za učitelje in učence.

Šola bo prejela pakete govorečih šifer (povezava učenca z učiteljem), namenjenih anonimnosti učencev in učiteljev. Govoreče šifre bodo omogočile sledenje odgovorov vključenim izven šol. Partnerska šola bo v nadaljevanju potrdila in sporočila način izpolnjevanja vprašalnikov (preko spleta ali način papir – svinčnik) ESQ in EPQ.

Nacionalnemu raziskovalnemu vodji oz. raziskovalni ekipi ni treba biti vključen v korespondenco med učitelji in učenci, lahko pa nudi pomoč, če jo partnerska šola zaprosi.

Vsakemu razredu in učencu je treba razdeliti govoreče šifre po sistemu spodaj (Tabela 5):

Tabela 5. Primer govorečih šifer pripravljenih iz strani šol.

Primer pripadajočih šifer pri uporabi EPQ		
<i>Razred</i>	<i>Ime učitelja</i>	<i>Ime učenca</i>
9 D (1)	Rihard (1)	Oliver (1)
		Brane (2)
		Ana (3)
9 A (2)	Pavlina (2)	Janez (1)
		Karolina (2)
9 P (3)	Pavlina (2)	Patricija (1)
		Denis (2)

-Anonimne šifre učiteljev se nanašajo na razrede, ki jih učitelji poučujejo ter izpolnjujejo naslednja pravila: začetnice države, kodo šole, zaporedna številka razreda, zaporedna številka učitelja.

Tabela 6. Razlaga šifer iz tabele 5.

Pomen kode (npr. ST S1 C1)	Kratice države	Koda šole	Učitelj/koda razreda v posamični šoli
Kratika	ST	S1	C1
School List Correspondence	Slovenija	šola A	razred 9 D učitelj Rihard

-Anonimne šifre učiteljev se nanašajo na razrede, ki jih učitelji poučujejo ter izpolnjujejo naslednja pravila: začetnice države, kodo šole, zaporedna številka razreda, zaporedna številka učitelja.

Tabela 7. Podrobna razdelitev in razlaga govorečih šifer iz tabele 5.

Pomen kode (npr. ST S1 C1 P1)	Kratice države	Koda šole	Učitelj/koda razreda v posamični šoli	Zaporedje učenca v razredu
kratika	PT	S1	C1	P1
Oznaka	Slovenija	šola A	razred 9 D učitelj Rihard	Olivija

- Anonimne in urejene sezname morajo šole poslati nacionalni raziskovalni ekipi EuPEO (primer seznama spodaj).

Tabela 8. Primer končnih anonimiziranih govorečih šifer.

Primer urejenega seznama	
Zaporedna številka razreda	Zaporedna številka učenca
SLS1C1	SLS1C1P1
	SLS1C1P2
	SLS1C1P3
SLS1C2	SLS1C2P1
	SLS1C2P2
SLS1C3	SLS1C3P1
	SLS1C3P2

1.2.2. Zbiranje podatkov

Vodja aktiva ŠV bo od nacionalnega vodje projekta EuPEO prejel vprašalnike (povezavo do spletnega vprašalnika ali tiskane vprašalnike).

Za reševanje spletnih vprašalnikov priporočamo učiteljem, da rezervirajo računalniško učilnico in zagotovijo dobre pogoje pod nadzorom učiteljev za izpolnjevanje vprašalnikov. V primeru, da šola ne more zagotoviti računalniške učilnice, se lahko vprašalniki rešujejo tudi preko tabličnih računalnikov, mobilnih telefonov ali v tiskani obliki, katere lahko zagotovi tudi nacionalna raziskovalna ekipa EuPEO.

Za reševanje tiskanih vprašalnikov se priporoča reševanje pod nadzorom učitelja ŠV. Učenci začno reševati vprašalnike po navodilu učitelja takrat, ko so vsi prejeli svoj vprašalnik. Učitelj pred začetkom učence opozori, da reševanje vprašalnika ni del njihove ocene pri ŠV in da so njihovi odgovori popolnoma anonimni. Ko učenci izpolnijo vprašanja, učitelj nemudoma pobere vprašalnike.

Učenci lahko v primeru morebitnih nejasnosti o vprašanih vprašajo učitelja.

Pri reševanju spletnih vprašalnikov gredo vsi odgovori neposredno v EuPEO centralno zbirko podatkov.

Odgovore, zbrane v tiskanem vprašalniku, učitelji pošljejo nacionalnemu raziskovalnemu timu, ki jih vnese v spletno platformo EuPEO.

1.2.3. Analiza podatkov

V vseh nacionalnih poročilih bodo predstavljeni rezultati opisne statistike, upoštevajoč povprečja na državni in evropski ravni.

Vsaka šola bo prejela tudi svoje poročilo, iz katerega ne bo mogla razbrati identitete merjencev. Na podlagi poročil za šole, vključujoč rezultate iz orodij EPQ, lahko šole celovito spremljajo in povezujejo različne vidike kakovosti ŠV ter prepoznajo pomanjkljivosti pri izvedbi ŠV na njihovi šoli.

1.2.4. Povratna informacija in poročila

Po končanem izpolnjevanju vprašalnikov si lahko šole takoj shranijo svoje odgovore na več načinov: a) klik na »natisni« ustvari pdf. različico odgovorov in b) slika zaslona ali slika tiskanega vprašalnika pred oddajo vprašalnika nacionalnemu vodji EuPEO projekta.

Priporočljivo je, da vsaka sodelujoča šola tudi javno objavi poročilo iz projekta EuPEO; še zlasti je priporočljivo poudariti najmočnejša področja pri izvedbi ŠV na njihovi šoli in vključiti širšo okolico v uresničevanje potrebnih sprememb.

Po objavi nacionalnih, evropskih in šolskih poročil lahko šole svoje podatke primerjajo z ostalimi šolami na nacionalni in evropski ravni.

1.3. Evropski sistem ocenjevanja učenja – učitelji in učenci (EuLAS)

Evropski sistem ocenjevanja učenja (EuLAS) je spletni anonimni vprašalnik, preveden iz angleščine v slovenščino, na katerega odgovarjajo učenci 9. razreda osnovnih šol in njihovi učitelji športne vzgoje. Osredotoča se na učne izide pri športni vzgoji: (1) z zdravjem povezan telesni fitnes, (2) telesna dejavnost in (3) gibalna pismenost, in služi kot platforma za beleženje rezultatov učenja, doseženih glede na vnaprej določene kriterije. Obe verziji sta opisani v nadaljevanju.

Evropski sistem ocenjevanja učenja – učitelji (EuLAS – T) je spletni anonimni vprašalnik, preveden iz angleščine v slovenščino, na katerega odgovarjajo učitelji športne vzgoje, ki poučujejo deveti razred. Osredotočen je na tri učne razsežnosti in dve pogosti področji učnega načrta: (1) z zdravjem povezan telesni fitnes, (2) telesna dejavnost kot platforma za beleženje rezultatov učenja, doseženih glede na vnaprej določene kriterije.

Evropski sistem ocenjevanja učenja – učenci (EuLAS – P) je spletni anonimni vprašalnik, preveden iz angleščine v slovenščino, na katerega odgovarjajo učenci 9. razreda osnovnih šol. EuLAS-P je umeščen v EuPEO vprašalnik za učence EPQ. EuLAS – P se osredotoča na dimenzije učenja, ki so določene z učnim načrtom za predmet šport (predvsem se osredotoča na telesne kompetence) in služi kot platforma za samo-zaznavo učenja.

EuPEO dodana vrednost h kakovostni ŠV - EuLAS-T

EuLAS- T (v tandemu z EPQ) omogoča vzajemno povratno informacijo učitelju in učencu pri razumevanju učenčevih namenov. EPQ in EULAS – T omogočata primerjalni pogled učenja učencev pri ŠV za posamezen oddelek, šolo, državo... Kljub temu, da predstavljata le del nacionalnega učnega načrta ŠV, ker se osredotočata na najpogostejša področja učnih načrtov po Evropi, ponujata možnost primerjave različnih šol na nacionalni in evropski ravni.

1.3.1. EuLAS učitelji

V EuLAS sistemu za ocenjevanje učenja – učitelji (v nadaljevanju EuLAS – T) bodo učitelji ŠV podali skupno oceno za vsakega učenca za naslednji dve komponenti kurikuluma: (1) telesna dejavnost (športne igre, gimnastika, atletika); in (2) z zdravjem povezan telesni fitnes (aerobna moč, mišični fitnes). Učitelji bodo za dostop do vprašalnika uporabljali

šoli dodeljene kode. V kolikor bodo učitelji reševali tiskano različico vprašalnika EuLAS – T, pošljejo vprašalnike nacionalnemu raziskovalnemu timu EuPEO, ki bo pridobljene odgovore vnesel v spletno verzijo vprašalnika.

Učitelje ŠV spodbujamo, da zagotovijo čim bolj zanesljivo zbiranje podatkov na šolah in uporabo pridobljenega znanja skozi projekt EuPEO tudi v nadaljevanju, saj lahko tako sledijo najnovejšim trendom in smernicam za izpeljavo ŠV v Evropi.

Po končanem izpolnjevanju vprašalnikov si lahko šole takoj shranijo svoje odgovore na več načinov: a) klik na »natisni« ustvari pdf. različico odgovorov in b) slika zaslona ali slika tiskanega vprašalnika pred oddajo vprašalnika nacionalnemu vodji EuPEO projekta.

Postopek pridobivanja podatkov za vsako posamično komponento kurikulumu (telesna dejavnost, z zdravjem povezan telesni fitnes) je opisan spodaj.

1.3.1.1. Telesna dejavnost

Telesna dejavnost predstavlja eno od glavnih področij učnih načrtov ŠV v Evropi. Po predhodni analizi smo ugotovili, da so v evropskih državah najbolj zastopane naslednje oblike telesnih dejavnosti: športne igre (nogomet, košarka, odbojka...), atletika (skoki, teki, meti...) in gimnastika (akrobatika, orodna gimnastika...) ([EuPEO IO2, 2019](#)).

Ta del EuLAS-T protokola je osredotočen na 3 dejavnosti iz vidika opisnikov učenčeve izvedbe, ki so opisani v preglednici spodaj. Pri tem je upoštevano, da so učitelji v Evropi avtonomni pri ocenjevanju in preverjanju znanja učencev. Ker nacionalni učni načrti spoštujejo učiteljevo avtonomijo, je vprašalniku EuLAS – T usmerjen na verodostojnost ocenjevanja telesne dejavnosti. V kolikor se učitelj usmerja predvsem na ocenjevanje športnih znanj, je pomembno upoštevati razlike med učenci in ocenjevati vsakega posameznika posebej.

Za vsako dejavnost in kategorijo je prikazan učni cilj, primer naloge in kazalniki uspešnosti, ki so lahko v oporo učiteljem ŠV.

Tabela 9. Skupne evropske stopnje ocenjevanja telesne dejavnosti v EuLAS –T

Kategorija	Učni cilj	Primer naloge	Kazalniki uspešnosti	stopnje
Športne igre	Učenec je sposoben izpeljati tehnične in taktične elemente napada in obrambe in pri tem sodeluje s soigralci. Učenec upošteva pravila posamezne športne igre in	<ul style="list-style-type: none"> Igra malih športnih iger (mala košarka, mala odbojka, mali nogomet, mali rokomet ipd.) med dvema nasprotnima ekipama. Igra poteka neprekinjeno vsaj 10 min, kjer mora učenec sodelovati v obrambi 	<ul style="list-style-type: none"> Posameznik z individualnimi tehničnimi elementi učinkovito prispeva k napadalni akciji ekipe. Posameznik z individualnimi tehničnimi elementi učinkovito prispeva k obrambni akciji ekipe. 	<p><i>Koliko stopenj je možno doseči</i></p> <p>0 1 2 3</p>

	spoštuje načela športnega obnašanja.	in napadu ter izvesti posamezne značilne akcije in biti v različnih vlogah.	<ul style="list-style-type: none"> ● Izvedba nazorno kaže spoštovanje pravil in soigralcev iste in nasprotne ekipe. 	
Gimnastika	Učenec je sposoben tekoče in nadzorovano izvesti sestavo gimnastičnih prvin (individualno ali v skupini), pri čemer se zaveda svoje telesne drža ter upošteva gimnastična pravila in spoštuje načela športnega obnašanja.	<ul style="list-style-type: none"> ● Učenec izvaja (individualno ali kolektivno) gimnastično sestavo z vključenimi vsaj 5-imi gimnastičnimi prvinami iz 3 različnih gimnastičnih sklopov (gibljivost, ravnotežje, obvladovanje telesa v prostoru...). ● Gimnastično sestavo učenec izvede pred razredom in učiteljem. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Povezuje različne tehnične elemente v povezano gimnastično sestavo. ● Prikazuje dobro gimnastično držo skozi celotno sestavo. ● Izvedba nazorno kaže spoštovanje pravil in članov svoje ekipe in nasprotnikov. 	<p>Koliko stopenj je možno doseči</p> <p>0 1 2 3</p>
Atletika	Učenec je sposoben udeležbe na razrednem atletskem tekmovanju, pri katerem varno in učinkovito izvaja ustrezno tehniko gibanja in ob tem upošteva atletska pravila in načela športnega obnašanja.	<ul style="list-style-type: none"> ● Učenec tekmuje individualno ali kot del ekipe. ● Atletsko tekmovanje omogoča učencu »najboljši rezultat v treh poskusih«. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Učenec izvaja ustrezne tehnične elemente učinkovito in varno. ● Učenec izbira ustrezne tehnične elemente z namenom boljšega rezultata. ● Izvedba nazorno kaže spoštovanje pravil in članov svoje ekipe in nasprotnikov. 	<p>Koliko stopenj je možno doseči</p> <p>0 1 2 3</p>

Evropske stopnje ocenjevanja se izpolnjujejo v Microsoft Excelu – dokument EULAS-T Record list (v prilogi). Excelova datoteka ima uvožene matematične funkcije in bo samodejno izračunala število kazalnikov za posameznega učenca (»skupaj«) in posamezni razred (»razred skupaj«) (slika 3).

European Physical Education Observatory 															
EuPEO Learning Assessment System - Teacher Version															
Class Code	Pupil Codes	Gender Female/Male	Age (in years)	Physical Activities (Number of Descriptors)											
				Collective Games				Gymnastics				Athletics			
				CG1	CG2	CG3	TOTAL	G1	G2	G3	TOTAL	A1	A2	A3	TOTAL
S1C1	S1C1P1	Female	14	X	X	X	3	X	X	X	3	X		X	2
	S1C1P2	Male	15		X	X	2	X		X	2			X	1
Class Total (Percentage)				50,0%	100,0%	100,0%	83,3%	100,0%	50,0%	100,0%	83,3%	50,0%	0,0%	100,0%	50,0%

Slika 3. Primer Excelovega dokumenta EULAS – učitelji.

1.3.1.2. Z zdravjem povezan telesni fitnes

Področje z zdravjem povezanega telesnega fitnesa je eno izmed prevladujočih vsebin učnih načrtov za ŠV v Evropi. Najpogosteje so v poučevanje ŠV vključene vsebine aerobne in mišične moči. Omenjeni komponenti telesnega fitnesa sta vrednoteni z različnimi nacionalnimi in evropski testi. Namen vprašalnika EuLAS – T je osredotočiti se na najbolj pogosto uporabljene teste, ki lahko dajo grobo oceno zdravstvene ogroženosti.

Ta del protokola EuLAS – T se osredotoča na aerobno in mišično moč učencev. Za vsakega učenca je treba vnesti referenčno vrednost (npr. čas, ponovitve). Povezava teh vrednosti s conami zdravstvenega tveganja bo zagotovljena naknadno.

Za oceno aerobne moči lahko učitelji izberejo tek na 600 m ali 20-m stopnjevalni tek. Izvedba testov mor potekati po spodaj napisanih protokolih.

Za oceno mišične moči učitelji uporabijo skok v daljino z mesta.

Aerobna moč

Pomen aerobne moči za zdravje

Spremljanje aerobne moči pri otrocih in mladostnikih je izjemno pomembno, saj ustrezna aerobna moč zmanjšuje tveganje za povišan krvni tlak ([Blair et al., 1996](#)), debelost ([de Lannoy & Ross, 2019](#)), sladkorno bolezen ([Church et al., 2004](#)), presnovni sindrom ([Eisenmann, 2007](#)), dejavnike srčno-žilnega tveganja (Ortega et al., 2008) in ostale zdravstvene dejavnike ([Barnes et al., 2003](#)). Blair in sodelavci ([1995](#)) so ugotovili, da je slab telesni fitnes pomemben vzrok za zgodnjo umrljivost (Blair et al., 1995), ki začne vplivati že v otroštvu (Welk et al., 2011) in se odraža tudi v odrasli dobi ([Malina, 1996](#)).

Lan in sodelavci (2018) so v preglednem sistematičnem članku ugotovili, da je učinkovitost na 20-metrskem stopnjevalnem testu pozitivno povezana s kazalniki zamaščenosti in nekaterimi kazalniki psihosocialnega zdravja pri

deklicah in dečkih. Povezanost med aerobno močjo, izmerjeno pri 20-metrskem stopnjevalnemu testu, in rezultati izmerjenimi v laboratoriju je visoka, kar nakazuje na zanesljivost imenovanega testa (Cooper et al., 1984; Plowman et al., 1999). Tomkinson in sodelavci (2017) so ugotovili, da je 20-metrski stopnjevalni test sprejemljiv, izvedljiv in zanesljiv pokazatelj aerobne moči otrok in mladostnikov, ki se ponaša s sprejemljivo mero kriterijske zanesljivosti. Test je primeren za uporabo povsod po svetu (Tomkinson et al. 2017).

Zanesljivost imenovanega testa pri mladostnikih je zmerna ali visoka (Trinh, 2019). Nizko zanesljivost testa lahko pričakujemo pri mlajših otrocih zaradi vpliva vedenjskih spremenljivk (in drugih psiholoških dejavnikov). Vedenjski vplivi in ostali psihološki vplivi lahko omejijo tudi veljavnosti ostalih vzdržljivostnih tekov (npr. Cooperjev test, 9-12 min test teka...). Študije veljavnosti, ki so se izvajale v laboratorijskih pogojih, poročajo koeficiente veljavnosti med 0,60 in 0,80 (Plowman & Meredith, 2013).

Tabela 10. Test aerobne moči 1: 20-metrski stopnjevalni tek.

Test aerobne moči 1 - 20-metrski stopnjevalni tek (angl. 20mSRT ali PACER)	
<i>Namn testa</i>	Izmeriti aerobno moč otrok in mladostnikov (VO_{2max} – poznan tudi kot največji privzem kisika), ki je ena od najpomembnejših komponent z zdravjem povezanega fitnesa. Tek na 600m je lahko alternativa 20-m stopnjevalnemu teku.
<i>Potrebna oprema:</i>	<ul style="list-style-type: none">● 600 m dolga čista površina namenjena teku; lahko notranja ali zunanja površina;● označbe;● merilnik časa;● obrazci za vnos rezultatov;● udobna oblačila in športni copati.
<i>Test Set-Up:</i>	Pripravite prostor, na katerem je označena 20-metrška proga s 100-150 cm širokimi tekalnimi progami. Pripravite delujoč nosilec zvoka in posneti umerjeni test z zvočnimi znaki.
<i>Izvedba testa:</i>	<i>Navodila merjencem:</i> Navodila damo celotni skupini. "Naloga, ki jo boste izvedli, je pokazatelj največje aerobne kapacitete, to je vaše vzdržljivosti. Hitrost bomo nadzorovali s piski, ki jih oddaja nosilec zvoka v rednih presledkih. Tempo si narekujete tako, da boste pritekli na en oziroma na drug konec 20-metrške proge, ko boste zaslišali pisk. Nič ni narobe, če se to zgodi en ali dva metra prej ali pozneje. Z nogo se dotaknite črte na koncu proge, hitro se obrnite in

	<p>stecite v nasprotno smer. Najprej je hitrost majhna, vendar bo vsako minuto počasi in stalno naraščala. Cilj testa je, da sledite določenemu ritmu, dokler to zmorete. Ko ne morete več slediti določenemu ritmu ali pa čutite, da niste sposobni teči še eno minuto, se ustavite. Ko se ustavite, si zapomnite številko, ki jo slišite na posnetku zadnje – to je vaš rezultat oziroma vaše število točk. Dolžina testa se razlikuje glede na posameznika: čim boljšo kondicijo imate, tem dlje traja test. Če povzamemo: test je maksimalen in progresiven ali z drugimi besedami lahek na začetku in težak proti koncu.</p> <p><i>Izvedba:</i> Test se začne s hojo in konča s hitrim tekom; merjenci se gibljejo od ene črte do druge. Črti sta oddaljeni 20 metrov. Ob posnetem zvočnem znaku morajo merjenci doseči črto, ki označuje 20-metrsko razdaljo, se obrniti in nadaljevati gibanje do druge 20-metrške črte. Tempo gibanja narekuje posnet zvočni znak. Zvočni znaki so čedalje hitrejši; merjenci jim poskušajo slediti. Nekaterim merjencem bo uspelo slediti zvočnim znakom do konca testa (10 minut). Drugi merjenci, ki niso sposobni slediti vse hitrejšim zvočnim znakom (ob zvočnem znaku ne dosežejo več 20-metrške črte), s testom zaključijo. Priporočljivo je, da hkrati nalogo izvaja največ 16 merjencev oz. toliko merjencev, kolikor jih dopušča prostor. Vsak merjenec mora imeti toliko prostora, da pri obratih ne ovira sosednjih merjencev. Stopnja in cikel, v katerem merjenec izpade, sta pokazatelj njegove kardiorespiratorne zmogljivosti.</p>
<i>Najbolj pogoste napake pri izvedbi testa:</i>	<ul style="list-style-type: none">● izvedba testa ne sledi ritmu testa, ki je kontroliran z zvočnimi signali;● menjava smeri teka brez dotika začetka/konca 20-metrške proge;● štart pred zvočnim signalom.

Tabela 11. Test aerobne moči 2: tek na 600m

Test aerobne moči 2 – tek na 600m	
<i>Namen testa</i>	Izmeriti aerobno moč otrok in mladostnikov (VO_{2max} – poznan tudi kot največji privzem kisika), ki je ena od najpomembnejših komponent z zdravjem povezanega fitnesa. Tek na 600m je lahko alternativa 20-m stopnjevalnemu teku.
<i>Oprema</i>	<ul style="list-style-type: none">● 600 m dolga čista površina namenjena teku; lahko notranja ali zunanja površina;● označbe;● merilnik časa;

	<ul style="list-style-type: none">• obrazci za vnos rezultatov;• udobna oblačila in športni copati.
<i>Priporočila</i>	Priporočamo tekalno površino s progami širokimi 100 – 150 cm.
<i>Izvedba testa</i>	Na štartno povelje »na mesta, hop (ali zdaj)« merjenci začnejo teči z visokim štartom; čim hitreje pretečejo razdaljo 600 metrov. Pri štartu merilec zamahne z roko, ki jo drži vodoravno, navzdol. Zamah mora biti kratek in hiter.
<i>Najbolj pogoste napake pri izvedbi testa:</i>	<ul style="list-style-type: none">• učenec preneha teči preden je test končan,• tek po sosednjih progah in oviranje ostalih učencev.

Mišična moč

Z zdravjem povezana mišična moč

Mišična moč zgornjih in spodnjih okončin je ena izmed najpomembnejših dejavnikov srčno-žilnega zdravja pri otrocih in mladostnikih ([Castro-Piñero idr., 2019](#); [Ruiz idr., 2009](#)). Skok v daljino z mesta je primeren za zaznavanje presnovnega sindroma ([Castro-Piñero idr., 2019](#)) in povečanega tveganja za kardiovaskularna obolenja pri otrocih in mladostnikih ([Foley et al., 2008](#)). Iz slednjega lahko sklepamo, da je mišična moč ena izmed pomembnih določevalcev kostne mase pri otrocih in mladostnikih, ki se odraža tudi v odrasli dobi.

Test skok v daljino z mesta je močno povezan ($r = .70; .91$) z ostalimi testi moči spodnjih ekstremitet pri otrocih in mladostnikih ([Castro-Piñero idr., 2010](#); [Millikinen idr., 2008](#)). Skok v daljino z mesta je pokazal tudi visoko stopnjo ponovljivosti ([Espana-Romero et al, 2010](#)) in zanesljivosti ([Saint-Maurice et al, 2015b](#)).

Tabela 12. Mišična moč: skok v daljino z mesta

<i>Mišična moč: skok v daljino z mesta</i>	
<i>Namen gibalnega testa</i>	Izmeriti hitro (eksplozivno) moč nog z namenom določitve srčno-žilnega zdravstvenega tveganja.
<i>Oprema</i>	<ul style="list-style-type: none">• trda, nedrseča podlaga;• dovolj dolg meter ali preproga z metrom;

	<ul style="list-style-type: none"> • kreda ali samolepilni trak; • pisalo; • obrazci za vnos rezultatov; • udobna oblačila in športni copati.
<i>Opozorilo</i>	Prilepiti preprogo, da ne oddrsava. Postavimo dodatno skakališče za poskusni skok.
<i>Test Implementation:</i>	<p><i>Priprava:</i> Učitelj organizira vrstni red učencev in učencem razloži namen gibalne naloge, vključujoč z razlago z zdravjem povezanega fitnesa. Vsak učenec ima tri poskuse. Upošteva se najboljši rezultat. Ob navodilu prikažemo začetni položaj in nalogo opišemo: "Postavi se za odzivno črto tako, da so stopala vzporedno. Sonožno se odrini, skoči čim dlje in sonožno doskoči. Pri doskoku pazi, da se ne opreš nazaj na roke ali sedeš, ker bo to skrajšalo tvoj skok."</p> <p>Za pravilno izvedbo je potrebno prikazati nalogo in upoštevati navodila spodaj (Tabela 13).</p>
<i>Najbolj pogoste napake pri izvedbi testa:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • prestop ene noge pred odzivom; • premalo upognjena kolena v začetnem položaju; • ni prisotnega zamaha rok oz. ne pride do izvedbe skoka z rokami; • doskok na cela stopala; • merjenec pri doskoku pade nazaj ali stopi z eno nogo nazaj.

Tabela 13. Stopnje skoka in glavni vidiki pravilne izvedbe skoka v daljino z mesta.

Stopnja skoka	Glavni vidiki pravilne izvedbe
<i>Začetni položaj</i>	Merjenec stopi na merilno preprogo za črto, ki označuje mesto odziva. Merjenec stoji v ozki razkoračni stoji z rokami v predročenu gor. Sledi zamah z rokami nazaj iz predročenu gor skozi priročenu v zaročenu in nato naprej skozi priročenu v predročenu.
<i>Odriv</i>	Po zamahu z rokami se merjenec sonožno odrine v smeri naprej in gor ter skoči čim dlje v daljavo
<i>Faza leta</i>	Potegne noge navzgor in naprej, da se pripravi na pristanek.
<i>Faza doskoka</i>	Doskoči sonožno ter obstane na mestu doskoka in se ne sme zvrniti nazaj.

1.3.2. EuLAS sistem ocenjevanja za učence (EuLAS – P)

Znotraj EuLAS sistema za ocenjevanje za učence bomo ocenjevali tudi telesno samopodobo učencev s sklopom vprašanj EuLAS – P. Za izpolnjevanje vprašalnika učenci uporabijo posebej dodeljene kode, da se prijavijo na spletni vprašalnik ali da izpolnijo tiskano različico vprašalnika.

Pri tiskani različici vprašalnika učitelj organizira izpolnjevanje, nato pa preda izpolnjene vprašalnike vodji aktiva ŠV, ta pa je nato odgovoren, da v dogovorjenem času dostavi vprašalnike nacionalnemu timu, ki odgovore vnese na platformo. Učitelje spodbujamo, da zagotovijo ustrezno vzdušje za čim bolj kakovostno odgovarjanje na vprašalnik.

Po končanem izpolnjevanju vprašalnikov si lahko učenec/učenka nemudoma shrani svoj odgovor na več načinov: a) klik na »natisni« ustvari pdf. različico odgovorov in b) slika zaslona ali slika tiskanega vprašalnika pred oddajo vprašalnika učitelju.

1.3.2.1. Telesna samopodoba – EuLAS – P

Vprašalnik za telesno samopodobo je bil narejen in validiran kot 22-točkovno orodje, ki meri učenčev samopodobo in gibalne kompetence v naslednjih razsežnostih (Lohbeck, Tietjens in Bund, 2016; Lohbeck, Tietjens in Bund, 2017):

1. Moč.
2. Vzdržljivost.
3. Gibljivost.
4. Hitrost.
5. Koordinacija.
6. Izgled.
7. Športne kompetence.

Za vsako izmed 22 trditev učenec izbere stopnjo strinjanja (od »sploh ne drži« do »popolnoma drži«). Učenci vprašalnik izpolnjujejo kot splošno merilo dožemanja in pozitivnega odnosa do telesne podobe, športnih kompetenc ([Carraro, Scarpa, & Ventura, 2010](#)), povezanih z objektivno ocenjeno telesno pripravljenostjo, ki pa je tesno povezana s telesno dejavnostjo ([Belanger et al, 2018](#)).

2. Appendices

1. FAQs
2. TIM Resources

1. FAQs

Question	Answer
Je sodelovanje v projektu EuPEO obvezno?	Ne. Nacionalni projektni tim (v Sloveniji Fakulteta za šport) bo stopil v kontakt s šolami in ravnatelji sodelujočih šol. Sodelovanje v projektu samo po sebi ni tveganje, vendar je kljub temu potrebno soglasje za pristop k sodelovanju ter podpora učiteljev in ravnatelja šole.
Kdo institucionalni bdi nad projektom EuPEO?	Na državni ravni smo za projekt pridobili soglasje Komisije za etična vprašanja na področju športa na Fakulteti za šport. Projekt ima tudi institucionalno podporo UNESCO in njegovih splošnih smernic za izobraževanje.
Ali je moja udeležba prostovoljna?	Sodelovanje v raziskavi je prostovoljno in lahko kadarkoli zavrnete sodelovanje v raziskavi. V kolikor se odločite sodelovati v raziskavi, se lahko kadarkoli umaknete brez kakršnihkoli posledic.
Kaj se zgodi z mojimi podatki?	Projekt EuPEO spoštuje splošno uredbo o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov (EU 2016/679). Med zbiranjem podatkov bo postopek dodeljevanja kod šolam, učiteljem in učencem popolnoma anonimen. Kode, t.i. govoreče šifre, bodo nacionalnim timom omogočile analizo rezultatov na različnih ravneh, ki ne bodo razkrivale identitete sodelujočih. Kode učiteljev in posameznikov bodo znane izključno šolam. Po zaključku zbiranja podatkov rezultati ne bodo razkrivali identitet posameznikov.
Kako lahko dobim več informacij o projektu Eupeo?	Nacionalni in evropski rezultati projekta EuPEO bodo objavljeni na spletnih mestih projekta EuPEO (www.eupeo.eu). Če imate kakršno koli vprašanje, vas prosimo, da vzpostavite stik z vodjo raziskave v Sloveniji: Vodja projekta v Sloveniji: prof. dr. Gregor Jurak (e-mail: gregor.jurak@fsp.uni-lj.si).

2. TIM Resources

- A. EuPEO kontrolni časovni seznam za šole
- B. EuPEO šifranti
- C. EuLAS-T evidenčni list

A. EuPEO Kontrolni časovni seznam za šole

Dokončajte stanje z: »v pripravi«, »v teku« ali »dokončano«. Vnesite morebitna opažanja za celotno trajanje projekta.

EuPEO stopnja	cilji	naloga	rok	Status	opazovanja
1 (Sept-Dec)	TIM priprava	EuPEO obvestilo/javni razpis	Sept		
		TIM protokol vzorčenja	Sept-Oct		
		Smernice za kulturno prilagoditev	Nov-Dec		
2 (Jan-Maj)	TIM izvedba	ESQ	Jan-Marec		
		EPQ	Apr-Maj		
		EuLAS-T	Apr-Maj		
		TIM ocena	Maj		

B. EuPEO šifranti – poglejte priložen Excelov dokument.

C. EULAS-T evidenčni list - poglejte priložen Excelov dokument.